

6. *Калашников А. П., Смирнов О. К., Стрекозов Н. И.* Справочник зоотехника.— М.: Агропромиздат, 1986.— 280 с.

7. *Премиксы для высокопродуктивных коров / В. Крохина, В. Зотеев, Л. Ильяхина, А. Хренов // Молоч. и мясное скотоводство.— 1984.— № 8.— С. 28—29.*

8. *Крохина В. А.* Результаты испытания добавки “Элит” при кормлении высокопродуктивных коров: Бюл. науч. работ ВНИИ животноводства.— 1986.— № 84.— С. 15—17.

9. *Савчук Д. И.* Развитие костной патологии при концентратном типе кормления // Ветеринария.— 1979.— № 8.— С. 61—64.

10. *Савчук Д. И., Пономаренко М. М., Шарпа Г. М.* Повнощінна годівля бугаїв // Тваринництво України.— 1983.— № 12.— С. 25.

11. *Технология выращивания и использования племенных быков / Д. И. Савчук, М. М. Лотош, Г. Д. Святовец, А. Е. Бруенко.— К.: Урожай, 1985.— 215 с.*

12. *Смирнов Л. Н.* VII Международный конгресс по размножению и искусственному осеменению животных // Животноводство.— 1972.— № 10.

Институт розведення і генетики тварин УААН

На основании материалов отечественных и зарубежных исследователей и собственных исследований дано обоснование новой технологии производства комбикормов для племенных быков и высокопродуктивных молочных коров, которые более полно соответствуют физиологии пищеварения жвачных.

Изложены подходы к моделированию структуры рецептов комбикормов и премиксов к ним для компенсации дефицитных элементов питания в рационах высокопродуктивных животных по природно-географическим зонам, предложения по усовершенствованию производства комбикормов в Украине.

УДК 636.082.2.4

І. В. ГОНЧАРЕНКО

ДИНАМІКА КОРЕЛЯЦІЙНИХ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ КОМПОНЕНТІВ МОЛОКА У СИМЕНТАЛЬСЬКИХ КОРІВ

За три місяці лактації в молоці симентальських корів ранішньому та вечірньому спостережали за динамікою кореляційних взаємозв'язків рівня надюю, вмісту білка та лактози. Встановлено, що протягом доби надій позитивно корелює з вмістом білка ($r = 0,229$), а між білком і лактозою зв'язок був негативний ($r = -0,337$).

Визначення селекційно-генетичних параметрів необхідне для успішного проведення в стаді племінної роботи, прогнозування результатів селекції.

© Гончаренко І. В., 1996

Розведення і генетика тварин. 1996. Вип. 28.

Методика досліджень. З метою дослідження динаміки взаємозв'язку між складовими молока (жир, білок, лактоза) в стаді колгоспу ім. Калініна Чернігівської області були відібрані корови симентальської породи ($n=54$), що отелилися в березні. Протягом трьох місяців лактації брали окремо проби молока вранці і ввечері за ДСТ 13928-84.

Для визначення величини ранішнього і вечірнього надою використовували молокомір. Показники якості молока визначались на датському приладі Milco scan 104 A/B.

Симентальські корови в період досліду були практично на однаковому типі годівлі, прив'язному утриманні, двократному доїнні, їх раціонавий надій становив у середньому 6 кг.

Цифровий матеріал оброблено статистично на мікро-ЕОМ "Електроніка МК-56" за алгоритмами Д. Т. Вінничука та ін. (1986). Ступінь взаємозв'язку рахували у пробах молока, відібраних ранком ($n=166$) та ввечері ($n=137$), а також в цілому за двократне доїння ($n=303$).

Результати досліджень. Ранком надій молока у відібраних корів становив $6,17 \pm 0,14$ кг, вміст жиру — $3,77 \pm 0,05$ %, білка — $3,17 \pm 0,04$ %, лактози — $4,69 \pm 0,02$ %; ввечері — $5,98 \pm 0,16$; $3,73 \pm 0,05$; $3,15 \pm 0,03$; $4,63 \pm 0,02$ % відповідно.

Одержані дані свідчать, що протягом доби взаємозв'язок між надоєм, вмістом жиру, білка та лактози варіює у широких межах, однак не завжди статистично вірогідний.

Зберігався постійний статистично вірогідний позитивний зв'язок між кількістю надоєного молока і вмістом у ньому білка ($r = 0,207^{**}$ та $r = 0,267^{***}$ відповідно вранці і ввечері) та негативний між вмістом білка і лактози ($r = -0,457^{***}$ вранці і $r = -0,175^*$ ввечері). Якщо проаналізувати дані, що включали всі проби, відібрані вранці і ввечері ($n=303$), неважко помітити таку ж тенденцію взаємозв'язку між названими ознаками (табл.).

Кореляційно-регресійні взаємозв'язки між надоєм та складовими молока у корів симентальських корів за перші три місяці лактації

Ознаки	Ранок		Вечір		Згруповані показники за 2-кратне доїння	
	r	R_{12}	r	R_{12}	r	R_{12}
Надій:						
вміст жиру	-0,045	-0,129	0,177*	0,586	0,052	0,159
білка	-0,207**	0,776	0,267***	1,303	0,229***	0,959
лактози	-0,03	-0,028	-0,042	-0,036	0,009	0,077
Вміст жиру:						
білка	-0,09	-0,012	0,200**	0,294	0,072	0,098
лактози	0,028	0,064	-0,116	-0,315	-0,032	-0,092
Вміст білка						
лактози	-0,457***	-1,044	-0,175	-0,321	-0,337***	-0,699

Примітка: * — $P > 0,96$; ** — $P > 0,99$; *** — $P > 0,999$.

Висновки. Протягом доби за перші три місяці лактації у симентальських корів спостерігали позитивний селекційного значення зв'язок між рівнем надою молока та вмістом у ньому білка ($r = 0,229^{***}$) та суттєвий негативний — білка та лактози ($r = -0,337^{***}$). Слід відзначити, що при цьому уникли впливу такого важливого фактора, як тільність корів, а обмін речовин у них був зумовлений домінантною лактацією, що більш вірогідно відобразило вплив генетичних факторів на складові частини молока, як замкнутої системи.

1. Винничук Д. Т., Гавриленко В. П., Мушкарев В. Н. Методические рекомендации по использованию программируемых микрокалькуляторов "Электроника" МК-54, МК-56, БЗ-34.— К.: УПК УСХА, 1986.— С. 16—18.

2. Жебровский Л. С. Селекционно-генетические основы белкового состава молока коров.— М.: Колос, 1973.— 248 с.

3. Олконен А. Г. Производство высококачественного молока.— М.: Колос, 1982.— С. 12.

Институт агроэкологии та біотехнології УААН

За три місяця лактації в молоке симентальських корів утриманню і вечерню наблюдали за динамикой корреляционных взаимосвязей удоя, жира, белка и лактозы. Установлено, что на протяжении суток удой положительно коррелировал с содержанием белка ($r = 0,229$), а между белком и лактозой связь была отрицательной ($r = -0,337$).

УДК 636.2:575.22.24.

В. В. ДЗИЦЮК, В. О. ОПАНАСЕНКО

ЦИТОГЕНЕТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТВАРИН-ТРАНСПЛАНТАНТІВ

Вивчено і порівняно цитогенетичні особливості 6-місячних бугайців, одержаних шляхом штучного осіменіння та ембріопересадок.

Для збільшення чисельності високопродуктивної молочної і м'ясної худоби до господарств України тривалий час завозять племінний матеріал (тварин, сперму, ембріони), придбаний за ВКВ. Вартість племінного матеріалу та його доставка коштує досить дорого, альтернативою його закупівлі за кордоном є метод ембріотрансплантації. Застосування методу дає можливість від високопродуктивної молочної

© Дзицюк В. В., Опанасенко В. О., 1996.

Розведення і генетика тварин. 1996. Вип. 28.

17-228а

129